

det er bindende for de enkelte lande. Forbehold er dog taget, hvor folkerepræsentationens samtykke kræves.

Nordisk Råd i Nordek-samarbejdet.

Organisationskomiteen optog i sin rapport om „Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd“ en række ændringsforslag til traktatteksten, alt i den hensigt at give Nordisk Råd sådanne funktioner, at det kan spille en central rolle inden for Nordek-samarbejdet. Der lagdes særlig vægt på at styrke dets rådgivende og initiativtagende funktioner, men også at give det grundlag for at bedømme den måde, hvorpå regeringerne og ministerrådet driver samarbejdet.

Det foreslås således, at rådet obligatorisk skal høres dels over forslag til de almindelige

retningslinier for samarbejdet på de forskellige områder, som Ministerrådet skal fastsætte, dels over forslag til ændringer i Nordek-traktaten. Rådet skal desuden årligt have ret til at udtale sig om en beretning, der skal indeholde en redegørelse ikke blot for det allerede gennemførte samarbejde, men også for planerne til det kommende samarbejde og finansieringen af dette. Denne beretning skal indeholde så detaljerede oplysninger om budget og regnskaber, at rådet får grundlag for at fremføre sine synspunkter.

Foruden disse bestemmelser om obligatorisk høring indeholdes i Helsingfors-aftalens bestemmelsen i § 36 om, at rådet *bør* høres i spørgsmål af principiel rækkevidde.

Denne bestemmelse foreslås bibeholdt uforandret i den reviderede udgave.

V. Forberedelserne til en kulturtraktat.

Under sin gennemgang af de nordiske samarbejdsproblemer nedsatte Nordisk Organisationskomitee en underkomité vedrørende det nordiske kultursamarbejdes organisation. K. B. Andersen var dansk medlem af underkomiteen, som 26. november 1968 afgav rapport til organisationskomiteen. Rapporten anbefalede en kraftig forstærkning af kultursamarbejdets organisation. Nordek-embedsmandsudvalgets foreløbige rapport af januar 1969 inddrog store områder af uddannelsen og forskningen under det økonomiske samarbejde. I sin gennemgang på rådssessionen i Stockholm 1969 af dette afsnit af den foreløbige rapport kritiserede rådets kulturudvalg imidlertid, at Embedsmandsudvalget slet ikke havde behandlet det så centrale og påtrængende organisationsproblem og henstillede til Embedsmandsudvalget, at man under det videre arbejde inddrog også denne vigtige side af sagen (se side 34).

Under sine fortsatte overvejelser stillede Kulturudvalget sig stadig mere og mere tvivlende over for det formålstjenlige i overhovedet at indføje kultursamarbejdet i en økonomisk samarbejdsorganisation. Man frygtede for følgerne af, at de højeste økonomiske instanser skulle få det afgørende ord på det kulturelle område. Hertil kom, at en

række påtrængende opgaver på undervisnings- og forskningsområdet ikke burde udsættes for den forsinkelse, som indpasningen i Nordek-organisationen uundgåeligt måtte medføre. I øvrigt ville det efter Kulturudvalgets opfattelse være uheldigt at sætte skel mellem forskning og uddannelse på den ene side og den frie kultursektor på den anden. På sit møde 23. og 24. september 1969 opfordrede Kulturudvalget derfor præsidenten til at udvirke, at Organisationskomiteen snarest tog stilling til forslagene fra sin kulturelle underkomité.

Fællesmødet mellem statsministrene, rådspræsidenten og samarbejdsministrene på Karlbergs slott den 3. november 1969 delte Kulturudvalgets opfattelse, at det meste af samarbejdet vedrørende undervisning, forskning og kultur savner egentlig tilknytning til det økonomiske samarbejde. Nordek-forslaget ville tillige splitte kultursamarbejdet, eftersom store dele af den frie kultur ikke var inddraget under traktaten. En yderligere vigtig faktor, som talte mod at lægge kultursamarbejdet i så stor udstrækning under Nordek, var hensynet til Island, som da ville blive udelukket. Der var tillige det afgørende hensyn, at mens det økonomiske samarbejde i det væsentlige var en nydannelse, havde man allerede længe samar-